

SZGYF01224923

3AMK-453-1/2018

Baranya Megyei Dél–Zselic Egyesített Szociális Intézmény

Szakmai Program

Szigetvár, 2018. április 20.

Intézmény megnevezése:

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény

Intézmény rövidített neve

Dél-Zselic ESZI

Intézmény székhelye:

7900 Szigetvár, Turbékpuszta 1.

Telefon: 06-73/310-351

Telefax: 06-73/310-351

E-mail: info@delzseliceszi.hu

Intézmény telephelyei:

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Mozsgói Otthona

7932 Mozsgó, Mátyás király utca 1.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona

7683 Helesfa, Nádassy telep hrsz. 090.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Rigópusztai Otthona

7953 Királyegyháza, Rigópuszta hrsz. 0168.

Külső férőhelye:

7900 Szigetvár, Szent István Ltp. 25/25

Irányító szerv neve, székhelye:

Emberi Erőforrások Minisztériuma

1054 Budapest, Akadémia utca 3.

A középírányító és fenntartó szerv neve, székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság,

1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

1. Az intézmény által nyújtott szolgáltatás célja, feladata, a megvalósítani kívánt program bemutatása

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást az állam, valamint az önkormányzatok és civil szervezetek biztosítják. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében, ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint a szociális helyzetük miatt rászorult személyekről az alapellátás keretén belül nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A szakmai programunk a vonatkozó jogszabályok, az egyedi sajátosságok alapján meghatározza az intézmény szakmai tevékenységét, az ellátás biztosításnak hosszú távú céljait.

A Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény az alapító okiratában szereplő valamennyi szakosított ellátási típusban teljes körű ellátást biztosít az ellátást igénybevevő személyek számára, melynek keretében olyan fizikai, egészségügyi, mentális és életvezetési segítséget nyújt, amelynek során az ellátott lakó testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül. Az egyéni bánásmód a garancia arra, hogy a szolgáltatásaink nyújtása közben az ellátott emberi méltósága ne sérüljön, azt maximálisan tiszteletbe tartjuk. Ennek tiszteletben tartása az intézmény által nyújtott ellátások igénybevétele esetén úgy valósítható meg, hogy az ellátott egyénre szabottan kapja meg az állapotának megfelelő legmagasabb szintű fizikai, mentális ellátást, támogatást. A szociális gondoskodás komplex tevékenység, melynek célja és feladata a gondozásra szoruló ember (esetünkben fogyatékos, szenvedélybeteg, pszichiátriai beteg, idős) szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, teljes ellátás, melynek mértékét és formáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi és lelki szociális állapota határozza meg. Az ellátott lakóra, mint egyénre az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő személyre kell tekinteni, szem előtt tartva a magánélethez való jogát, amelyet a személyzetben folyamatosan tudatosítani kell. Az intézmény valamennyi szolgáltatását tekintve hangsúlyos a segítő gondozási modell erősítése, amely során a személyzet, a lakó állapotához igazodva életútjának valódi segítőjévé, döntéseinek támogatójává, tanácsot adó kísérlőjévé válik.

Intézményünk nevében hordozza az egyesített szót, amiből kiderül, hogy több meglévő és működő intézmény integrációjából létrejövő új szervezatként alakult. A több intézmény esetünkben egyben azt is jelenti, hogy a személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos ellátás több formája került összevonásra egy intézményi működtetésbe. Olyan humanizált, modernizált intézmény működtetését tűztük ki célul, ami szakmailag komplex, integrált módon kerül kialakításra, és amely valamennyi ellátási formában magas színvonalon **egységesen** biztosítja lakóinak az állapotuknak megfelelő szolgáltatásokat. Segítséget nyújt a rehabilitációra alkalmas lakóknak az önálló életvitelhez való eljutáshoz, és teljes körű ápolást, gondozást nyújt azoknak az ellátottaknak, akik állapotuknál fogva ezt az ellátást igénylik. A kitűzött cél a megfelelően működő szervezeti és szakmai integráció, a különböző szakosított ellátási formák egy szervezeti keretben történő, intézményi és telephelyi szinteken megvalósuló szakmai és ellátási feladatok összehangolt működtetésével valósul meg.

Az egyesítés valamilyen szinten egységesítést, egyformaságot is jelenthet. Szándékaink szerint ezt az egységesítést csak pozitív értelemben kívánjuk használni a tevékenységünk ellátása során, úgymint például egységes, magas színvonalú fizikai és mentális ápolás-

gondozás. Meg kívánjuk tartani a sokszínűséget és egyediséget az otthonok sajátossága okán. Természetes, hogy az integrációban a gazdasági szempontokat is figyelembe vettük. Az új szervezetben egyes szolgáltatási elemek, mint például ételmezési tevékenység, vagy mosodai szolgáltatás körzetesített integrált formában működnek a volt intézmények székhelyein és onnan történik a szolgáltatás nyújtása a telephelyek irányában. Ez semmi esetre sem jelenti azt, hogy a fent említett egyediség ne érvényesülhessen. A szolgáltatások az adott ellátási területen (otthonokban) teljes körűen lefedik a lakók szükségleteit, az egyenlő bánásmód elvét követve minden lakónak azonos mértékben és minőségben járnak.

Az intézmény - egyes telephelyein ahol indokolt - külön működési engedélyek megszerzése után biztosítani kívánja a lakók biztonságos magasabb szintű egészségügyi ellátása érdekében a szakápolási feladatokat.

Az intézmény céljait elérni segítő, szakmai munkáját megalapozó elvek

Az intézmény konkrét szakmai munkájának tervezésekor figyelemmel kell lennünk, hogy valamennyi irányelv optimális szinten valósulhasson meg, egyaránt figyelembe véve ezzel az egyes lakók állapotát, igényeit, szükségleteit, pszichés és szociális státusát, mozgásterét. Bizonyos elveket a fogyatékossgal élő emberekre alapozza a szakirodalom, de szakmai munkánkban meggyőződésünk szerint ezen elvek teljes mértékben adaptálhatóak a többi ellátási területre is.

Az egyenlő bánásmód elve

Az ellátottainkat a kinti életben többszörös diszkrimináció sújthatja. Az intézményben elhelyezett valamennyi ellátott – nemre, származásra, felekezeti hovatartozásra, illetve világnézetre tekintet nélkül – egyenlő elbírálásban kell, hogy részesüljön.

Az integráció elve

Az integráció elve feltételezi, hogy az ellátottak a mindennapi folyamatokban (pl. oktatás, szociális ellátás, foglalkoztatás, sport, kultúra) kapcsolatot létesíthetnek és tarthatnak fenn más emberekkel, valamint a társadalmi és gazdasági intézmények legszélesebb körével. Az integrációt segítő az intézményi elhelyezés során, és különös fontosságú annak az elismertetése és megvalósítása, hogy az elhelyezésre került lakók vérségi és rokoni kötelekei fennmaradjanak, megerősödjenek, a szülőkkel és a hozzátartozókkal kétirányú, korrekt partneri viszony alakuljon ki.

Egyéni, személyre szabott ellátás

Az intézményi elhelyezés során az egyéni különbségeket figyelembe kell venni és a személyre szabott ellátást következetesen meg kell valósítani. Az ellátottaink heterogén csoportot alkotnak. Tagjai: fogyatékos emberek - a látás-, hallássérült, mozgáskorlátozott, értelmileg akadályozott, kommunikációban számottevően korlátozott és autizmussal élő vagy súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek-, pszichiátriai betegséggel élők, szenvedélybetegek, eltérő szükségletekkel rendelkeznek. Ezért fontos alapelv, hogy az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján kell megtervezni.

Az önrendelkezéshez való jog

A semmit rólunk, nélkülünk. Ellátottainkat jogok illetik meg és kötelezettségekkel tartoznak intézményi életük során. Az egyes intézkedések meghatározásában, majd megvalósításában arra kell törekedni, hogy abból az ellátottaink is kivehessék részüket. Az önrendelkezés elve

értelmében az emberek meglévő képességeik és lehetőségeik keretein belül szabadon rendelkeznek életük alakításáról. Az önállóság kiterjed a személyes mozgás, az idő, a tulajdon és a saját test feletti önrendelkezésre. Az önrendelkezés és az emberi méltóság tisztelete érdekében valamennyi támogatás odaítélésénél figyelembe kell venni azt az elvet, hogy az ember maga rendelkezessen élete célkitűzéseiről, az azokhoz vezető utakról, megvalósítandó emberi és morális értékeiről. A támogatásoknak nem szabad megfosztania az embereket mindattól, amit önállóan is el tudnak érni, amit önállóan is képesek megvalósítani.

A normalizáció elve

Az elv alapján a fogyatékos személy számára a társadalom más tagjaival azonos életminták és hétköznapi életfeltételek válnak elérhetővé. Úgy kell tehát a körülményeket kialakítani, hogy azok a társadalom megszokott feltételeinek és életmódjának a lehető legteljesebb mértékben megfeleljenek.

A rehabilitáció elve

A rehabilitáció elvének megfelelően az ellátottakat képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket tehessenek állapotuk és képességeik javítására, vagy azok romlásának megállítására, lassítására. A rehabilitáció elve feltételezi a fogyatékos emberek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek együttműködését a megfelelő cél elérése érdekében.

Létrejövő kapacitások:

Az intézmény munkáját az alapító okirat szerint és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000 (I. 7.) SZCSM rendelet alapján végzi. A különböző ellátási formákban összesen **521** férőhelyen biztosítja az intézmény a bentlakásos szociális ellátást, zömében Baranya megyei ellátottak számára. Az Egyesített Szociális Intézmény működése kapcsán új férőhely nem jött létre, a meglévő intézmények férőhelyeit használta fel.

Az intézmény ápolást, gondozást nyújtó és rehabilitációs intézményi valamint rehabilitációs utógondozói ellátásokat biztosít. Az ápolást gondozást nyújtó ellátás során fogyatékos nagykorú személyeket, pszichiátriai betegeket, szenvedélybetegeket lát el. Ezek során feladat az ellátást igénybe vevő teljes körű ellátása, ápolása-gondozása a szükség szerinti foglalkoztatása, és egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátása.

Ellátási formák:

- **A fogyatékos személyek** otthonaiban (férőhelyeken) történik a nagykorú, közepesúlyos vagy súlyos értelmi fogyatékos, valamint értelmi és más fogyatékoságban szenvedő, állandó és folyamatos ápolást igénylő személyek ápolása és gondozása.
- Az **idősek otthonában** a jogszabály szerint meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el. Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, az előírt gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.
- **Pszichiátriai betegek** otthonában (férőhelyeken) történik azon nagykorú, krónikus pszichiátriai betegek ápolása-gondozása, akik az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotúak, akut gyógyintézeti kezelést nem

igényelnek, és egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek.

- **Szenvedélybetegek** otthonában látjuk el azon nagykorú személyek ápolását-gondozását, akik szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényelnek, önálló életvitelre időlegesen nem képesek, de kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorulnak.
- A **fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye** azoknak a nagykorú személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg. A fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.
- **Fejlesztő foglalkoztatásban** napi 4 órában, fejlesztési jogviszony keretében vehetnek részt ellátottaink.

A Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény engedélyezett férőhelyeinek száma, feladat és teljesítménymutatója:

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
7900 Szigetvár, Turbékpuszta 1. (székhely)

- fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye (120 fő)
- fogyatékos személyek otthona (21 fő)
- fejlesztő foglalkoztatás (15 fő)

7900 Szigetvár, Szent István Ltp. 25/25. (külső férőhely)

- fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye (4 fő)

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Mozsgói Otthona
7932 Mozsgó, Mátyás király utca 1. (telephely)

- fogyatékos személyek otthona (60 fő)
- idősek otthona (73 fő)

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona
7683 Helesfa, Nádassy telep hrsz. 090. (telephely)

- pszichiátriai betegek otthona (113 fő)
- fogyatékos személyek otthona (70 fő)
- fejlesztő foglalkoztatás (30 fő)

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Rigópusztai Otthona
7953 Királyegyháza, Rigópuszta hrsz. 0168. (telephely)

- szenvedélybetegek otthona (60 fő)
- fejlesztő foglalkoztatás (15 fő)

2. A Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény szerepe a helyi szociális ellátó rendszerben

Baranya megye lakosság száma 368.441 fő. A 30 év alattiak száma 127.049 fő, 30-50 év közötti 108.052 fő, 50-65 év közötti 85.073 fő, a 65 év felettiak száma 66.265 fő. Az összlakosságból 203.944 fő nő, 182.497 fő férfi. A megye népessége folyamatosan csökken, a lakosság öregszik, aminek oka a csökkenő születésszám, a közepes termékenységben, az országos átlagot meghaladó halandóságban és a migrációs folyamatokban keresendő. A 65 év feletti korosztályok össznépességén belüli részaránya egyre magasabb a fiatalabb korosztályok részesedésének rovására. Ugyanakkor az **időseknek** nem csak a részaránya, hanem a száma is folyamatosan emelkedett az elmúlt 15 évben, ami hangsúlyos kihívás elé állítja a szociális ellátórendszert. Baranya megye 65 év feletti lakosaiból 41.776 fő nő (63%) és 24.289 fő férfi (37%). A megye egészében 2.697 idősotthoni, és 27 idősok gondozóházában lévő férőhely rendelkezik bejegyzéssel, egyenletes megyei hozzáférést biztosítva az igénylőknek. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2017. július 1-ig 165 férőhelyen biztosított idősotthoni ellátást, az idősotthoni ellátást nyújtó telephelyek átadásra kerültek a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesületnek, amely a továbbiakban ellátja a fenntartói feladatokat. Mivel a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság – mint állami fenntartó – Baranya megyében jelenleg nem rendelkezik idősotthoni szolgáltatással, ugyanakkor a jelzett demográfiai folyamatok azt indokolják, ezért fontos a Mozsgói Otthon részben idősellátási profillal történő további működtetése.

A népszámlálási adatok szerint Baranya megyében a **fogyatékkal élők** száma 21.462 fő. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 361 férőhelyen fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni ellátását, 124 férőhelyen fogyatékos személyek rehabilitációs intézményi ellátását biztosítja. Ebből intézményünk **130 férőhelyen** fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni ellátását, 124 férőhelyen fogyatékos személyek rehabilitációs intézményi ellátását biztosítja. Mint látható az intézmény a megyében egyedülként működtet fogyatékos személyek rehabilitációs intézményi ellátást, és több mint 50%-át nyújtja a fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthoni ellátásnak.

Bár a **pszichiátriai betegek** számát konkrétan nem lehet meghatározni, Baranya megyében is érvényesül az országosan is tapasztalható trend, a pszichiátriai kórképpel rendelkezők számának emelkedő tendenciája. A pszichiátriai gondozásban részesültek száma a megyében, az elmúlt 20 évben szinte megduplázódott. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság intézményünkben biztosítja a megyében kizárólagosan a pszichiátriai betegek otthoni ellátást **113 férőhelyen**.

A **szenvedélybetegségekből** érintettek „hagyományos” csoportja az alkohollal kapcsolatos problémákkal terhelt. Az addiktológiai gondozásban részesültek száma a megyében az elmúlt 20 évben több mint a négyszeresére emelkedett, és emelkedő tendenciát mutat. Baranyában szenvedélybetegek otthonát a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság egyedüli fenntartóként működtet **60 férőhelyen** az intézményben. A nem állami fenntartók főként drogfüggők számára biztosítanak a megyében rehabilitációs intézményi, és támogatott lakhatási szolgáltatásokat.

Mint látható, a Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Baranya megye területén a **fogyatékossgal élők** ápoló-gondozó otthoni ellátása területén meghatározó, míg a rehabilitációs intézményi ellátásuk tekintetében egyedüli szereplője ellátórendszernek. Az ellátásra várakozók száma közepes, a kapacitások megfelelőek. Az ápoló-gondozó otthoni ellátásra várakozók száma egyenletes, átlagosan 10 fő, a rehabilitációs intézményi ellátás esetében folyamatosan alacsony, átlagosan 3 fő. A rehabilitációs szakmai munka erősödésével évente átlagosan 8-9 fő rehabilitációja valósul meg, vagy ha ez nem lehetséges, akkor az állapotuknak megfelelő helyre, ápoló-gondozó otthonba kerülnek áthelyezésre. A rehabilitációs intézményi formánál elő kell segíteni az ellátottak társadalmi életbe való kiléptetését, az utógondozás és támogatott lakhatás feltételeinek a kialakítását.

Ugyancsak a Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Baranya megye területén a **pszichiátriai betegek** ápoló-gondozó otthoni ellátásában fontos megyei szereplő, az ellátás iránti igény nagy. A várakozók száma folyamatosan magas, átlagosan 40 fő. Fontos szakmai cél a rehabilitációs funkció erősítése, az ellátottak társadalmi kapcsolatainak megőrzése, erősítése, valamint az autonóm életvezetési törekvések támogatása.

A **szenvedélybetegek** ápoló-gondozó otthoni ellátása területén az egyedüli megyei ellátó a Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény, az elhelyezési igény folyamatosan nagy. A várakozók száma folyamatosan magas, átlagosan 33 fő. A szenvedélybetegségek előfordulásának kedvezőtlen megyei adatai miatt az ellátás iránti igény növekedésére lehet számítani. A szenvedélybetegek esetében is fontos szakmai cél a rehabilitációs funkció erősítése, az ellátottak társadalmi kapcsolatainak megőrzése, és a társadalmi életbe való visszasegítésük megvalósítása.

Az **idősek** bentlakásos ellátása 2017. július 1-től átmenetileg kikerült a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megyei szolgáltatási struktúrájából, az ismertetett demográfiai folyamatok és a fenntartott intézményrendszeren belül érzékelhető, a szerkezetváltással összefüggő igények nyomán 73 fő ápolását, gondozását idősek otthona keretében biztosítjuk 2018-tól.

3. Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei telephelyenkénti bontásban

Szigetvár-Turbékpusztá (fogyatékos) 145 fő (62 fő nő, 83 fő férfi)

Életkor	18-20 év	21-40 év	41-60 év	61-től	összesen
ellátottak száma	7	47	78	13	145
enyhe értelmi fogyatékos	7	23	14	-	44
középsúlyos értelmi fogyatékos	-	29	29	3	61
súlyos értelmi fogyatékos	-	9	23	7	40

A székhelyen elhelyezett lakóinknak átlagéletkora alacsonyabb, és fogyatékosági fokuk is

enyhébb, mint a telephelyen élőké. Ennek oka, hogy sok fiatal felnőtt érkezik a rehabilitációs intézménybe. Kevesebb várakozó van átlagosan, mint az ápoló gondozói férőhelyre. 2015-ben 10 fő várakozó volt, és 9 fő került ki az ellátásból. 6 főt sikeresen rehabilitáltunk, 3 fő pedig áthelyezéssel másik intézménybe került. 2015-ben 10 fő került be az ellátásba. 7 fő a gyermekvédelem valamely intézményéből, 3 fő más családi vagy külső környezetből.

Mozsgói Otthon (fogyatékos) 60 fő (30 fő nő, 30 fő férfi)

Életkor	18-20 év	21-40 év	41-60 év	61-től	összesen
ellátottak száma	3	22	35	0	60
enyhe értelmi fogyatékos	2	13	17	0	32
középsúlyos értelmi fogyatékos	1	9	15	0	25
súlyos értelmi fogyatékos	0	0	3	0	3

Mozsgói Otthon (idős) 73 fő (36 fő nő, 37 fő férfi)

Életkor	18-55 év	56-65 év	66-től	összesen
ellátottak száma	31	30	12	73
önellátó	0	0	0	0
részben önellátó	20	14	0	34
intenzív ápolást, gondozást igénylő (fekvő)	11	16	12	39
demens (súlyos, közésúlyos)	0	0	0	0

Mozsgói Otthon fogyatékosággal élő lakóinak átlagéletkora 50 év feletti, ami folyamatosan nő, a felvételre várók között is több az 55-60 év feletti. A várakozók száma 2015-ben 16 fő volt. Az intézmény férőhely-kihasználtsága 100%-os. 2015-ben 8 fő került ki az ellátásból, 7 fő elhalálozott, 1 fő pedig áthelyezéssel másik intézménybe került. 2015-ben 9 fő került be az ellátásba, 5 fő családi vagy külső környezetből, 4 fő másik intézményből áthelyezéssel.

Az idősek ellátása 2018-ban indul 73 fő ellátottal, zömében a korábbi fogyatékos ellátotti kör idősebb illetve a súlyosabb állapotú önellátásra képtelen tagjaival.

Boróka Otthon (pszichiátriai beteg) 113 fő (38 fő nő, 32 fő férfi)

Életkor	18-40 év	41-60 év	61-70 év	71-től	összesen
ellátottak száma	6	60	32	15	113

Az otthonban élő pszichiátriai beteg ellátottak átlagéletkora 50 év feletti. A várakozók száma folyamatosan magas, átlagosan 40 fő.

Boróka Otthon (fogyatékos) 70 fő (38 fő nő, 32 fő férfi)

Életkor	18-40 év	41-60 év	61-70 év	71-től	összesen
ellátottak száma	11	32	18	9	70
enyhe értelmi fogyatékos	2	5	1	-	24
középsúlyos értelmi fogyatékos	7	18	5	3	35
súlyos értelmi fogyatékos	2	9	12	6	11

Helesfai Otthon fogyatékos lakóinak átlagéletkora 50 év körüli, ami folyamatosan nő, a felvételre várók között is több az idős, nyugdíjas korú. A várakozók száma 2015-ben 14 fő volt. Az intézmény férőhely-kihasználtsága 100%-os. 2015-ben 9 fő került ki az ellátásból, 7 fő elhalálozott, 2 fő pedig áthelyezéssel másik intézménybe került. 2015-ben 9 fő került be az ellátásba, 5 fő családi vagy külső környezetből, 4 fő másik intézményből áthelyezéssel.

Rigópusztai Otthon (szenvedélybeteg) 63 fő (7 fő nő, 55 fő férfi)

Életkor	40-50 év	51-60 év	61-70 év	71-től	összesen
ellátottak száma	5	15	28	12	60

Az otthonban élő szenvedélybeteg ellátottak átlagéletkora 55 év feletti. A várakozók száma folyamatosan magas, átlagosan 33 fő.

4. A nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek

Az intézmény az ellátást igénybe vevő részére a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 67. § (1) bekezdése szerinti teljes körű ellátást nyújt. Ennek keretén belül minden otthon biztosítja az alább felsorolt szolgáltatásokat:

- **Lakhatást:**

- az éjszakai és nappali tartózkodásra
- a személyi tisztálkodásra,
- az étkezésre,
- az intézmény jellege szerinti közösségi együttlétre, tevékenységre (pl. társalgó, könyvtár, foglalkoztató, kápolna, imaterem), valamint mentális gondozásra,
- az egészségügyi ellátás céljára (pl. orvosi szoba, betegszoba),
- gondozási egységenként legalább húsz négyzetméter alapterületű

- közösségi együttlétre,
- látogatók fogadására szolgáló helyiségek.

- **Szociális gondoskodást**, a segítő gondozást és kísérést (a lakó fizikai és életvezetési segítségét pl.: az inkontinens lakók ellátása, tisztálkodás öltözködés segítése, étkezések segítése, a lakókörnyezet higiénikus és esztétikus körülményeinek megteremtése.)
- **Egészségügyi ellátást**, az intézmény minden otthonában biztosított a háziorvosi ellátás, a szakorvosi rendeléshez, kórházi ellátáshoz jutás, az alapápolás, a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás.
- **Az ellátottak mentális gondozását** (egyéni gondozási és fejlesztési tervek alapján) melynek keretében támogatja az otthonon belüli kis közösségek, társas kapcsolatok alakítását, a konfliktushelyzetek kezelését, az egyéni készségek és képességek szinten tartását és fejlesztését, a lakók családi kapcsolatának ápolását, a hitélet gyakorlás feltételeinek biztosítását, a szabadidő kulturált eltöltésének és a szocializációs foglalkozásoknak a szervezését. A rehabilitációs munkában kiemelkedő jelentősége van a végzett munka hasznosságának, az értékteremtésnek.
- **Szocioterápiás foglalkozások** tartását, melynek sokféle lehetősége közül az ellátást igénybe vevő életkorának és egészségi állapotának, képességeinek megfelelően választják meg, az egyéni gondozási, fejlesztési tervben, illetve rehabilitációs programban megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban a lakó foglalkoztatási formáját. A szocioterápiás foglalkozások formái különösen: a munkaterápia, a terápiás és készségfejlesztő foglalkozás, a képzési célú foglalkozás.
- **Fejlesztő foglalkoztatást**, ami külön foglalkoztatási szakmai program szerint történik.
- **Étkeztetés megszervezését** a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően, a közétkeztetésre vonatkozó szabályok figyelembevételével.
- **Ruházat, textilápolást**, mely során az ellátást igénybe vevő a saját ruházatát és textíliáját használja. Amennyiben a lakó sajátjával nem rendelkezik annak biztosítása az intézmény jogszabályban meghatározott kötelessége. Az intézmény biztosítja a ruházat és textilápolás mosását, javítását.
- Az intézmény a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 2. § 1) pontja szerint meghatározott **szolgáltatási elemek** közül az alábbiakat nyújtja:
 - *Tanácsadás*
 - *Esetkezelés*
 - *Pedagógiai segítségnyújtás*
 - *Gyógypedagógiai segítségnyújtás*
 - *Gondozás*
 - *Étkeztetés*
 - *Felügyelet*
 - *Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás*
 - *Szállítás*
 - *Készségfejlesztés*
 - *Lakhatás*

5. A feladatellátás szakmai tartalma

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény

Szigetvár – Turbékpuszta (Székhely)

Az 1970-ben alapított, korábban szociális foglalkoztató intézmény 2000-óta teljesen megújult, családi házas, modern épített környezetben biztosít teljes körű ellátást. Az átalakítása során 6 korszerű lakóház, központi- és kiszolgáló épület, továbbá konyha és étkező helyiség került kialakításra. Az intézményi régi épületben kaptak helyet a foglalkoztató helyiségek és a 2002-ben kialakított *fejlesztő központ*, ahol órarendszerű, csoportos és egyéni foglalkozásokra egyaránt mód nyílik. A székhely alapvető szakmai célkitűzése, hogy az ellátottak sikeres társadalmi integrációját segítse. A rehabilitáció eredményességének feltétele, hogy az ellátásban részesülő személyek lehetőség szerint mielőbb visszakerüljenek a társadalomba. Ezen cél érdekében a rehabilitációs program első szakasza maximálisan 3 év, melynek leteltét követően egy rehabilitációs szakértői bizottság szakvéleménye alapján 2 évvel meghosszabbítható egy ízben.

A kívánt cél elérését követően az *utógondozás* lehetősége további támaszt nyújt az intézményből kikerülő lakóinknak. Ha az ellátást igénybe vevő intézményi jogviszonya a sikeres rehabilitációt követően megszűnik, az utógondozó a gondozás megszűnésétől számított hat hónapig a rehabilitált személy utógondozását végzi. Segíti a lakókörnyezetbe, valamint a munkahelyi környezetbe való beilleszkedésben, életkörülményeivel, napi életritmusával kapcsolatos problémáinak megoldásában, valamint az egyéni konfliktusok kezelésében.

Az intézmény a komplex rehabilitációs tevékenység részeként az ellátást igénybe vevők életkora, mentális állapota és egészségi állapota szerint, a személyre szabott rehabilitációs programnak megfelelően

- az ellátottak számára nem órarend szerinti oktatást, képzést nyújt, elsősorban ipari, mezőgazdasági, és háztartási munkák alapelemeinek elsajátítására, alapvető ismeretek megszerzésére,
- tematikus foglalkozásokat, szocioterápiás eljárásokat, szocializációs programokat szervez,
- a munkavégzési célú foglalkoztatást, képzést és képességfejlesztést nyújt, kapcsolódva az intézményen belüli fejlesztő foglalkoztatáshoz. Az egyéni gondozási, fejlesztési, foglalkoztatási tervekben foglaltak szerint, az ellátottak meglévő képességeire építve, koruk, fizikai és mentális állapotuknak megfelelően történik az ellátottak foglalkoztatása,
- szabadidős, kulturális és közösségi programokat biztosít, illetve szervez,
- folyamatosan biztosítja az egyénre koncentráló szociális, pszichés és mentális segítséget,
- szervezi az ellátottak utógondozását, a társadalmi életbe történő visszatérésüket.

A rehabilitációs férőhelyeken az ellátottak 5 lakóházban, 2 – 3 – 4 ágyas szobákban nyertek elhelyezést, amely biztosítja pihenésüket, testi és lelki regenerálódásukat, intim kapcsolataik normalizálódását, szabadidős tevékenységük kulturált körülmények között való eltöltését.

Az önálló életre történő felkészítése érdekében Szigetvár lakótelepi részén 4 fő számára külső intézményi férőhely működik (önálló lakás). A külső intézményi férőhely külön megállapodás keretében vehető igénybe.

A székhelyen a 2010-ben lezajló integrációval egyidejűleg, a 6. lakóházban a szükségleteknek megfelelően 21 fő számára ápoló, gondozó otthoni férőhely került kialakításra.

A székhelyintézmény előtt álló szakmai kihívás a rehabilitációs tevékenység erősítése, támogatott lakhatási forma bevezetése. Az intézmény székhelye teljes egészében megfelel a tárgyi feltételek követelményeinek.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Mozsgói Otthona

Mozsgó (telephely)

Az intézmény szociális intézetként 1960. április 1. napjától működik. 1989-ig elsősorban időskorúak gondozása, ápolása folyt az intézetben. 1989-től szakosított intézetként működött. Az intézmény integráltan, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető helyen, lakókörnyezetben, a község központjában természetvédelmi területen helyezkedik el, gondozott park veszi körül. Lakóink pozitív életminőségéhez nagyban hozzájárulnak az intézmény tárgyi feltételei, a kastélyépületet körülvevő külső környezet, valamint az épületek nagy odafigyeléssel kialakított belső környezete. Az akadálymentesség biztosítására rámpákat, kapaszkodókat, elektromos felvonót, járdákat, utakat alakítottuk ki. A lakószobák rendkívül ízlésesek, komfortosak, modernek, inger gazdagon berendezettek. A berendezési tárgyak megfelelnek az ellátottaink korának és egészségi állapotának.

Fő gondozási egység a kastélyépület, de a zsúfoltság csökkentése érdekében további lakószobák is kialakításra kerültek az intézet területén. 2008-ban került átadásra az a 12 főt befogadó *új lakóegység*, melynek köszönhetően megszűntek a 6 és 5 ágyas szobák. A lakóink pozitív életminősége érdekében illetve a határozatlan idejű működési engedély megszerzése érdekében a korábbi irodatómból új lakóegységet hoztunk létre 2011 év végén. A három ápolási-gondozási szinttől elkülönült egységben történik a támogatott lakhatási formára, életmódra való felkészítés. Középtávon a cél a férőhelyek jelentős részének kiváltása, a felkészített lakók igényeiknek és képességeiknek megfelelő differenciált ellátása támogatott lakhatás keretében.

2018-ban a telephelyen újraindul az idős, illetve a demens személyek bentlakásos ellátása, részben a nyugdíjkorhatárt betöltött ellátotti kör bázisán. A férőhely kiváltási program részeként felszabaduló ingatlan hasznosítására az idősek otthona bővítését tervezzük.

Az intézményben az ápoló-gondozó és a mentálhigiénés feladatok elvégzése team munkában történik. Jól képzett szakembereink, szakszerűen, egyénre szabottan foglalkoznak a lakóinkkal, amit az egyéni fejlesztési tervekben rögzítenek. A lakóinknak ellátásuk során fizikai, mentális szükségleteik kielégítéséhez, életvezetésükhöz, szociális, testi és szellemi állapotuknak megfelelő, az egyéni bánásmódot mindenkor szem előtt tartó segítséget nyújtunk. A székhelyáthelyezéssel sikerült a működési feltételeknek hiánytalanul eleget tenni, így a telephely határozatlan idejű működési engedélyt kapott. Az intézmény telephelye teljes egészében megfelel a tárgyi feltételek követelményeinek.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona

Helesfa (telephely)

Az otthon Helesfa településtől 4 km-re, Nádassy-telepen található, egy 18 hektáros területen. Fekvésében izolált, messze van a tömegközlekedési eszközöktől és a szolgáltatási pontoktól. Az otthonról elmondható, mint a Mozsgói intézményről, hogy lakóink pozitív életminőségéhez nagyban hozzájárulnak az intézmény tárgyi feltételei, a kastélyépületet körülvevő, parkosított külső környezet, valamint az épületek nagy odafigyeléssel kialakított belső környezete. A telephely 5 különálló épületben biztosít lakhatást és ellátást 70 fő

fogyatékos személy és 113 fő pszichiátriai beteg számára. A helesfai otthon állagában jól megóvott, de elhelyezkedése okán nem képes az ellátottak társadalmi integrációját elősegíteni. 2015 év végén, illetve 2016-ban az ellátási tárgyi feltételek annyiban változtak, hogy felújításra került a II. számú lakóépület terasza, így a balesetmentes és akadálymentes közlekedést sikerült biztosítani, valamint a konyhaépület tetőszerkezetének a teljes cseréjére sor került. Ugyancsak felújításra került a foglalkoztató épület, új hőszigetelt ablakokat, padozatot kapott. A foglalkoztató épület átalakításával lehetőség nyílt megfelelő nagyságú és számú foglalkoztatói tér kialakítására, ami lehetővé teszi a munka jellegű foglalkoztatás mellett az egyéni és kiscsoportos fejlesztési tevékenység kulturált körülmények közötti végzését. Továbbra is probléma a II. számú lakóépületi egységben található több szobában a 4-nél több ellátott elhelyezése. Ezen szobák megosztása, átalakítása nem lehetséges, méretük 40 és 50 négyzetméter közötti. Az épület adottságai, és műszaki paraméterei nem teszik lehetővé ezeknek a szobáknak az átalakítását, erre való hivatkozással a korábbi intézmény a működést engedélyező hatósági engedéllyel rendelkezett. Célunk, hogy ezen a helyzeten változtassunk, és megkeressük a módját a lehetséges megoldásnak (megfelelő átalakítással, lakók áthelyezésével más épületbe vagy az intézményen belül). Egyebekben az otthonban rendelkezésre állnak a megfelelő számú és méretű közösségi helyiségek, illemhelyek, fürdőszobák. Ugyancsak rendelkezik az otthon megfelelő számú és méretű foglalkoztató helyiségekkel, betegszobával, elkülönítővel. Az otthon külvilágtól elzárt fekvése, és a napi működtetés nehézségei mellett a szakdolgozók munkába szállítása is szervezett, intézményi járművekkel történő szállítást igényel. Az otthon részleges vagy időleges dolgozói létszámproblémái is ehhez köthetők. A kitagolás szakmai prioritásként való kezelése fontos szempont a telephely izolált fekvése, infrastrukturális adottságai miatt, ugyanakkor az intézmény teljes kiváltása aggályokat vet fel. Az alapellátás kiépítettsége miatt új helyszíneként szoba jöhető településekre (Szigetvár, Pécs) tekintettel a kiváltás költségigénye rendkívül magas nagyságrendet jelent, amely pályázati forrásból még biztosítható lenne, de a támogatott lakhatási formára alkalmas ellátottak alacsony száma, valamint a leendő lakókörnyezet befogadó készségének feltételezhető hiánya komoly akadályt képez (főleg a pszichiátriai betegek esetében). Mindezek ellenére az intézmény kiváltását távlati célként kell meghatározni.

Az otthon szolgáltatásaiban hasonló képet mutat a Mozsgói Otthonéhoz, de hangsúlyosabban megjelenik a munka jellegű foglalkoztatás.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Rigópusztai Otthona

Rigópuszta (telephely)

A szenvedélybetegeket ellátó telephelyintézmény fekvésében szintén izolált, Királyegyháza település mellett, Rigópusztán található. A lakók elhelyezésére és ellátására három épület szolgál. Több lakószobában nem volt biztosított az előírt ellátottankénti 6 m² lakóterület és az intézmény nem rendelkezett betegszobával, valamint az akadálymentes közlekedés feltételei is csak részben voltak biztosítottak. A hiányosságok csak átcsoportosítással, illetve az intézményi létszám csökkentésével voltak megvalósíthatóak. Az eredetileg 80 férőhelyes telephely tekintetében ezért 2013-tól kezdődően 17 férőhelyes létszámcsökkentés (felvételi stop) vette kezdetét, az előirányzott 63 ellátotti férőhelyszámra történő beállítás 2015-ben megtörtént. 2016 évben nagy fejlődés, előrelépés történt a telephely tárgyi feltételeinek alakulásában. A VII. számú lakóépület teljes átalakítása valósult meg. A lakónkénti a 6 m² lakóterület biztosításához válaszfalak bontásával az átalakításokat elvégezte az intézmény,

hőszigetelést és új tetőszerkezetet kapott az épület. A belső átalakítás eredményeként egy teljesen felújított lakóegység került kialakításra. A válaszfalak áthelyezésével egyidejűleg elkészül az összes lakószoba burkolatának cseréje, a szobák festése. A közösségi társalgó egy részéből lakószoba került kialakításra. Ugyancsak elkészült a közlekedési folyosó burkolatának a cseréje, ami balesetveszélyes volt, és a teakonyha felújítása. Az ellátottak érdekében áthelyezésre került a büfé ebből az épületből a központi irodaépületi szárnyba. A büfé akadálymentes megközelíthetőségének érdekében az otthon rámpát és kapaszkodót épített. A felszabadult helyen nővérszoba és betegszoba lett kialakítva. Az intézmény középtávú célja az intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés megvalósítása az EFOP-2.2.2-17. projekt keretében, melynek során a szolgáltatási struktúra újragondolása mellett – támogatott lakhatásként – kívánjuk az elhelyezés minőségét is emelni, a férőhely kiváltási program részeként felszabaduló ingatlan hasznosítására idősek otthona szolgáltatás indítását tervezzük.

Az ápolási, gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma

Egészségügyi ellátás

Egészségügyi ellátás keretében az intézmény gondoskodik:

- egészségmegőrzést szolgáló felvilágosításról, egészségügyi tanácsadásról,
- rendszeres orvosi felügyeletről,
- egészségi állapot folyamatos ellenőrzéséről,
- szükség szerinti ápolásról, gondozásról,
- a személyi higiéne biztosításáról,
- az étkezésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint az inkontinenciában való segítségnyújtás,
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájárásról,
- kórházi kezeléshez való hozzájárásról,
- egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzéséről,
- az orvos által elrendelt vizsgálatok elvégzéséről,
- az intézményben megoldható gyógykezelésekről,
- a lakók számára rendelt térítésmentes, valamint a rendeletben szabályozott térítésköteles gyógyszerekhez történő hozzájárásról,
- gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájárásról.

Az egészségügyi csoportot az intézményvezető ápolók irányítják.

Feladatuk a lakók gondozása, ápolása, egészségügyi szakellátása a vonatkozó szakmai szabályok, valamint a lakók aktuális egészségi állapota, akut és krónikus megbetegedéseinek megfelelő szakorvosi előírások alapján. A háziorvosi feladatokat a község háziorvosa látja el, míg a megbízási jogviszonyban alkalmazott heti 4 órában dolgozó pszichiáter szakorvos a mentális egészségi állapot fenntartásáért felelős.

A intézményben és a telephelyeken gondozási egységek kerültek kialakításra, melyekben az egyéni gondozás módszerei összetettek, egyénre szabottak.

Az egészségmegőrző felvilágosítást kiscsoportos foglalkozások alkalmával végezzük, illetve az úgynevezett „Egészségpercek” keretében nagycsoportos foglalkozások is zajlanak az

egészségmegőrzésről a lakók érdeklődését szem előtt tartva (pl.: elhízás, cukorbetegség, dohányzás). Az orvosi vizitek is alkalmat adnak a felvilágosító tevékenységhez.

Az intézmény és telephelyei orvosi szobával ellátott. A házi orvos hetente háromszor két órát rendel, szükség esetén rendelési időn kívül is elérhető. Neurológus szakorvos heti egy alkalommal rendel az intézményben. Ebben az időpontban szükség esetén szupportív beszélgetésre is lehetőséget biztosítunk az ellátottak számára. Egyéb szükséges szakorvosi vizsgálatokra az intézmény saját gépkocsijával szállítja a lakókat Szigetvárra, illetve Pécsre, Kaposvárra. A fogorvosi ellátás a Szigetvári Rendelőintézetben, illetve a Pécsi Szájsebészeti Klinikán történik. A krónikus betegek ellátása folyamatos orvosi felügyelet mellett történik.

Sürgős esetben, amennyiben lehetséges a szakképzett ápolóink végzik a lakók ellátását a sürgősségi táskával. Amennyiben a helyzet súlyossága ezt nem teszi lehetővé, mentővel szállítatjuk a lakókat a Szigetvári Kórházba.

Intézményen kívül fogászati-, nőgyógyászati-, szemészeti-, bőrgyógyászati-, onkológiai szűrést szervezünk az ellátottak részére, emellett rendszeresen járnak tüdőszűrésre, mammográfiára is. Intézetben belül súly-, vércukorszint-, pulzus-, vérnyomásmérést végzünk, valamint tuberculin próbát alkalmazunk.

Az intézmény és telephelyei különböző kényelmi berendezésekkel rendelkezik. Használunk antidecubitus matracot, háttámaszt, emelhető betegágyat. Emellett az ápolást betegemelő, gördülő szoba WC, ágyazó kocsit, etetőasztalt, vércukor meghatározó, gyógyszeradagoló dobozt, illetve inkontinens betegek ellátásához szükséges eszközök is segítik.

A *snoezelen-terápiát* továbbra is az ápoló személyzet végzi, ami nagy segítséget jelent az aktuális problémás esetek (autóagresszivitás, dühkitörések) kezelésében.

Mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés tevékenységünk során az önálló (megengedő-segítő) szemlélet következetes alkalmazásával igyekezzük elérni, hogy ellátottaink állapotuknak megfelelően, lehető legnagyobb mértékben önállóak legyenek, illetve olyan képességek és készségek fejlesztését, kialakítását illetve fenntartását céloztuk meg, amelyek a mindennapi életben való eligazodáshoz nyújtanak segítséget, megkönnyítik mindennapi életüket. A konfliktushelyzetek megelőzésére, megoldására egyéni, illetve havi rendszerességgel csoportos megbeszélést tartunk. Az intézményen belüli kis közösségek és társadalmi kapcsolatok kialakulását, működését közös programok szervezésével támogatjuk. A lakók családi és társadalmi kapcsolatainak ápolását levelezéssel, telefonos kapcsolattartással, programok szervezésével segítjük. A kapcsolattartás gyakoriságát és módját pontosan dokumentáljuk.

A tevékenységek a következő szintereken folynak: egyéni és kiscsoportos fejlesztések, szinten tartó foglalkozások. Azok számára, akik önállóbbak és nem igényelnek állandó felügyeletet támogatott lakhatás életmódra való felkészítést végzünk. Egyéni fejlesztések körében fogyatékoságukból eredően meghatározó szerepet kap az önkiszolgálás fejlesztése, amely saját maguk ellátásához nélkülözhetetlen. Kommunikációs képességfejlesztésben a közlés és információ átadást fejlesztjük. Szociális képességek fejlesztésében az önmagukról való helyes képalkotás, saját indulataik kordában tartása, a lakó környezetbe való integrálással kapcsolatos ismereteket, képességeket igyekezzük kialakítani, fejleszteni. E mellett még a jobb képességű lakóinknál a meglévő mennyiségi, pénz ismereteket tartjuk szinten, illetve fejlesztjük. A fenti fejlesztő és szinten tartó foglalkozások mellett lakóink - munkajellegű foglalkoztatásban is részt vesznek. Példamutató lakóink környezettudatos nevelése és magatartása, ami megmutatkozik Mozsgó községben végzett újrahasznosítható hulladék összegyűjtésében, kezelésében, részbeni feldolgozásában. A fenti foglalkozásokon túl rendszeresek az egyéb sport, kulturális és szórakoztató szabadidős foglalkozások, szakkörök,

foglalkoztató, fejlesztő és a foglalkoztatásokat segítő műhelyek, kondicionáló terem, focipálya és jól felszerelt büfé áll rendelkezésre. Illat, fény, aroma, és zeneterápiás foglalkozások, lovas terápia, fizikoterápia, ducitorna, masszázs , számítógépes szakkör internetezéssel, táncszakkör, karaoke foglalkozás, hangszerstanulás, művészetterápia (festés), só terápia.

A megvalósítás területei:

- Egyéni fejlesztő / szinten tartó foglalkozások,
- Csoportos fejlesztő foglalkozások,
- Lakóotthoni életre való felkészítés,
- Foglalkoztatás,
- Szervezett szabadidős tevékenységek,
- Mozgás, sport,
- Terápiák,
- Szintenkénti csoportmegbeszélések.

Intézményi programok

Az intézmény biztosítja lakói részére a névnapok, születésnapok közös megünneplésének lehetőségét, állami- társadalmi- és egyházi ünnepekről való megemlékezést, szakköri és csoportmunkában való részvétel lehetőségét, egyéni fejlesztési terv alapján tevékenységek gyakorlását, képességfejlesztő foglalkozásokon való részvételt. Az ellátásban részesülők számára adott a lehetőség az egyéni vallásgyakorlásra. Az intézmény az ellátásra jogosultak részére kirándulási, üdültetési lehetőséget biztosít. Ezen programokon a részvétel önkéntes.

Kulturális tevékenységek:

Intézményünk tagja a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesületnek, mely keretén belül lehetősége van intézményünk lakóinak különböző művészeti területeket érintő vetélkedőkön, kiállításokon, alkotótáborokon való részvételre. **A színekottás zenetanulás** hatékonynak bizonyul, rendszeresen részt veszünk a színekottás zenei táborban, a MSMME Kulturális Fesztiválján. **Zeneterápiaként** vezettük be a karaokét, ahol lakóink kedvenc nótáikat, dalaikat adhatják elő, felszabadultan az „énekes” szerepébe bújva.

Az intézmény biztosítja lakói részére:

- névnapok, születésnapok közös megünneplésének lehetőségét,
- állami- társadalmi- és egyházi ünnepekről való megemlékezést,
- szakköri és csoportmunkában való részvétel lehetőségét,
- egyéni fejlesztési terv alapján tevékenységek gyakorlását,
- képességfejlesztő foglalkozásokon való részvételt.

Sporttevékenységek:

Intézményünk tagja a Magyar Speciális Olimpia Szövetségnek, mely keretén belül lehetősége van intézményünk lakóinak nemzetközi, országos és regionális sportrendezvényeken, sporteseményeken való részvételre. A telephelyeken többféle sportágban vesznek részt a lakók a versenyeken. A sporteseményeken való részvétel alapja, a sportfoglalkozásokon való

rendszeres részvétel, amely nagyban elősegíti intézményünk lakóinak egészségmegőrzését, testi és lelki jólétük szinten tartását, segíti személyiségfejlődésüket. Az intézmény országos és regionális versenyeket is szervez.

- Az intézmény torna szobáiban megfelelő kondicionáló gépek segítik az intézménylakók testi egészség védelmének, kondíciójának megtartását. A sportfoglalkozás alapját a sportszakkör éves terve biztosítja.
- Egyéni foglalkozások keretében lehetőség van ügyességfejlesztésre, kondíciójavításra, mozgáskoordináció javítására. Kiváló célt szolgál erre a bocsza golyósport játék.
- Ezen kívül a lovasterápiát sikerült az intézmény területén belül megszervezni, ami lehetővé teszi, hogy minél szélesebb körben alkalmazzuk. Heti két alkalommal vehetnek részt a lakók.

Kirándulások, üdülések, szabadidő:

Az intézmény az ellátásra jogosultak részére kirándulási, üdültetési lehetőséget biztosít. Ezen programokon a részvétel önkéntes. A kirándulásokon és üdültetések költségeit - a Házirendben szabályozottak szerint - a szolgáltatást igénybe vevő lakók fedezik.

Vallásgyakorlás:

Az ellátásban részesülők számára adott a lehetőség az egyéni és csoportos vallásgyakorlásra. Az intézményi ellátottak egyházi szertartásokon vehetnek részt az intézményben

Foglalkoztatás:

Az intézményen belüli foglalkoztatás, az egyéni gondozási, fejlesztési, foglalkoztatási tervekben foglaltak szerint, az ellátottak meglévő képességeire építve, koruk, fizikai és mentális állapotuknak megfelelően:

- szocioterápiás foglalkoztatás,
- az intézmény által szervezett fejlesztő foglalkoztatás, vagy
- külső szervezet által biztosított támogatott, akkreditált foglalkoztatás keretében biztosított.

Fejlesztő foglalkoztatás:

Ezt a foglalkoztatási formát az intézmény a turbékpusztai székhelyén, továbbá a helesfai, és rigópusztai telephelyein szervezi és működteti, átlagosan 60 fő számára. A fejlesztő foglalkoztatás keretében takarítói, park – gondozói, udvarosi és mosodai kisegítői tevékenységek végzésére kerül sor. A fejlesztő foglalkoztatás célja az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre. Az intézményi jogviszony keretében létrejövő fejlesztési jogviszony az intézmény vezetője és az ellátott, vagy törvényes képviselője által megkötött, külön fejlesztési szerződésben foglaltak szerint jön létre.

Támogatott, akkreditált foglalkoztatás:

A megváltozott munkaképességű munkavállalók támogatott, akkreditált foglalkoztatása a

fejlesztő foglalkoztatástól elkülönülten, külső foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján történik, munkaszerződéses foglalkoztatási formában, napi 4 órás foglalkoztatással. A célja munkafolyamatok betanítása, önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, valamint az ellátott felkészítése a védett munka keretében, illetve a nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre. Részletesebben a külön foglalkoztatási szakmai program tárgyalja.

A fejlesztő foglalkoztatásban részt vevő lakók továbblépési lehetőségei:

Fejlesztési jogviszony esetében:

- Önálló munkavégző képesség kialakítása,
- Munkafegyelem erősítése,
- Munkavégzés idejének növelése,
- Pontosabb munkavégzésre való törekvés erősítése,
- Támogatott, akkreditált foglalkoztatásban való részvétel lehetőségének elérése, vagy kilépés a nyílt munkaerőpiacra.

Támogatott, akkreditált foglalkoztatásban résztvevők esetében:

Munkafegyelem erősítése,

- Önálló munkavégzés fokozása,
- Kitartó, pontos munkavégzésre való törekvés,
- Munkaidő növelése,
- Nyílt munkaerőpiacra történő eljutás.

Szocioterápiás foglalkoztatás:

A sokféle lehetősége közül az ellátást igénybe vevő életkorának és egészségi állapotának, képességeinek megfelelően választják meg, az egyéni gondozási, fejlesztési tervben, illetve rehabilitációs programban megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban a lakó foglalkoztatási formáját. A szocioterápiás foglalkozások formái különösen: a munkaterápia, a terápiás és készségfejlesztő foglalkozás, a képzési célú foglalkozás.

Étkeztetés:

Az étkezést az 1/2000 (I. 7.) SZCSM rendelet 45.§ szerint biztosítja az intézmény. A diéta a lakók szükségletéhez igazodik. Jelenleg szénhidrát-szegény, gyomor és epekímélő diétát, illetve pépesített ételeket készítünk. Az étrend összeállításához kalóriaszámítást végzünk és számítógépes élelmezési programot használunk. Az évszakok váltakozása, egy-egy élelmezési nyersanyag szezonális nyomon követhető az étlapokon. Az étlap összeállításában az otthonban működő érdekképviseleti fórum tagjai is részt vesznek. Emellett „Kívánságfüzetet” vezetünk, így a lakók igényeinek figyelembe vételével az étlapot az intézményvezető, a telephelyvezető és az intézményvezető ápoló hagyja jóvá.

Ruházat, textília biztosítása:

Az ellátást igénybe vevők az intézményben saját ruhaneműjüket és lábbelijüket használják. Olyan esetben ha az ellátásra jogosult a megfelelő mennyiségű, és minőségű saját ruházattal nem rendelkezik az intézmény a házirendben szabályozott mértékben biztosítja azt a számára.

Az intézmény a ruházat megfelelő tisztíttatása érdekében mosodákat (2015. novembertől már csak a székhelyen a mozsgói telephely vonatkozásában) üzemeltet. Pipere + kimenő ruhák tisztítására a gondozási egységekben, lakóházakban és osztályokon is lehetőség van egyéb mindennemű ruházat tisztítása a mosodában történik.

6. A más intézményekkel történő együttműködés módja

Az intézmény kiterjedt, széleskörű kapcsolatrendszerrel rendelkezik, mind a társintézményekkel, mind pedig a szakmai szervezetekkel, hatóságokkal, illetve civil szervezetekkel egyaránt. Kapcsolatot tart fenn az egészségügyi ellátókkal (házi orvosok, szakorvosok, szakellátást nyújtó intézmények, kórházak, mentőszolgálat, betegszállító szolgáltatások). Jó kapcsolatra törekszik a települési önkormányzatokkal és a gyámhivatalokkal. Az együttműködés kiterjed a megye területén működő alapellátást nyújtó és más bentlakásos szociális szolgáltatókra is, különös tekintettel a férőhelyek maximális kihasználtsága érdekében. Az eredményesebb működés elősegítésére kölcsönös szakmai támogatás nyújtása, a szociális foglalkoztatás lehetőségeinek biztosítása, illetve anyagi és pénzügyi támogatás fogadása érdekében az intézmény más intézményekkel, szervezetekkel is együttműködésre törekszik, partnerkapcsolatokat ápol. A partnerekkel való kapcsolattartás felelőse az intézmény vezetője, a kapcsolat együttműködési megállapodáson alapul.

Kapcsolataink közül néhány:

- *Magyar Speciális Olimpia Szövetség,*
- *Magyar Speciális Művészeti Műhely,*
- *ÉFOÉSZ,*
- *Ellátottjogi képviselő,*
- *Fogyatékos Személyek Közhasznú Alapítványa Mozsgó*

Fő tevékenységi köre: az intézményünkben élő értelmileg akadályozott emberek ápolása, gondozása, szociális készségük megőrzése, fejlesztése, emberi jogaik érvényesítése, közérzetük, ellátásuk színvonalának javítása. Ennek keretében az alapítvány sokat áldoz dolgozóink képzésének támogatására, konferenciákon és szakmai rendezvényeken való részvétel biztosítására. Az ellátás színvonalának emelése érdekében részt vállal az intézmény belső felújításában, tárgyi eszközök beszerzésében, sport és kulturális rendezvényeket szervez és támogat. A rászoruló lakókat támogatja a nyaralás és üdülés területén, (akik ezt anyagi okokból nem tehetnék). Összefoglalva, az alapítvány minden tevékenységével az intézményt segíti.

- *Félúton vagyunk Közhasznú Alapítvány Szigetvár*

Fő tevékenységi köre: a Fogyatékos Személyek Közhasznú Alapítványa Mozsgóval megegyező, de Turbékpuszta vonatkozásában.

- *Horizont Sportegyesület*

Szoros kapcsolatban áll a turbékpusztai székhellyel, az ellátottak jelentős része – akik erre képesek - az egyesület bejegyzett tagjai. Sportolóink bármilyen rendezvényen vesznek részt,

mindig az egyesület tagjaként szerepelnek. Sok a közös rendezvény, és több alkalommal került sor anyagi jellegű támogatás megszerzésére.

- *„Őszikék” Nyugdíjas Klub Mozsgó*

Kapcsolat jellemzője: Közös rendezvényeken való együttes részvétel (pl.: alapítványi esteken, ünnepeken való fellépések).

- *Magyar Vöröskereszt Szigetvári Szervezete*

Kapcsolat jellemzője: Több alkalommal közös részvétel rendezvényeken, kiállítás, jótékony célú árusítások, segélyezés.

- *Tiszta Lakóhely Környezetvédelmi Vállalkozás Barcs*

Kapcsolat jellemzője: Szelektív hulladékgyűjtés a községben az intézmény, az alapítvány és a vállalkozás együttműködésének köszönhetően. Olyan környezettudatos szemléletmód formálása, amiben az értelmileg akadályozott lakóink példamutató módon, mintaként jelennek meg. Erősíti az integrációt, és új munkaterápiás foglalkozás alakult ki.

- *Magyar Kolping Szövetség Támogató Szolgálat Szigetvár*

Kapcsolat jellemzője: Több alkalommal közös rendezvények (pl.: Bajai halászléfesztivál, közös karácsonyi ünnep) Egymás szakmai szempontú segítése.

7. Az ellátás igénybevételének módja

Az intézményi ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, vagy törvényes képviselője kérelmére történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet a törvényes képviselő terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével, vagy - ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta - önállóan, terjesztheti elő.

A szociális ellátást szóban, vagy írásban lehet kérelmezni. Szóbeli kérelmezés esetén az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy jegyzőkönyvet készít. Az írásban történő kérelemhez az intézmény adatlapot szerkesztett, melyen feltüntetésre került az intézmény által nyújtott valamennyi szolgáltatás telephelyenkénti megbontásban. Az adatlaphoz csatoltuk a jogszabály szerint az orvosi igazolást, valamint a jövedelemnyilatkozatot és vagyonynyilatkozatot. A szerkesztett kérelmet, az ellátást igénybe vevők rendelkezésére bocsátjuk.

Az intézményvezető a kérelmeket iktatja, majd gondoskodik az előgondozási feladatok elvégzéséről. A kérelmek nyilvántartását az intézmény a jogszabályi előírások szerinti tartalommal vezeti.

A kérelem benyújtását követő eljárás:

1. Az intézményvezető nyilvántartásba vételt követően kiértésíti az elhelyezésre várakozót, illetve törvényes képviselőjét az előgondozás várható idejéről, valamint a nyilvántartásba vételről.
2. Az intézményi elhelyezést előgondozás előzi meg.

3. Az előgondozás során az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy a kérelmezőt az által megadott tartózkodási helyen felkeresi, és tájékozik annak életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről, az ellátásra való jogosultságának fennállásáról, továbbá informálja, felkészíti az intézményi elhelyezésre. Az előgondozás során tapasztaltak alapján véleményezi az igénybevétel jogosultságát, amennyiben az intézmény által nyújtott szolgáltatások egyike sem felel meg az ellátást kérő szükségleteinek és állapotának, akkor más ellátási forma igénybevételére tesz javaslatot.
4. Ha az előgondozást végző személy az igénybe vevő egészségi állapota tekintetében lényeges különbséget észlel a kérelemben foglaltakhoz képest, úgy kezdeményezi, hogy az intézmény orvosa - amennyiben erre mód van - előzetesen vizsgálja meg az ellátást igénybe vevőt, és/vagy az intézményvezető kezdeményezi az orvosi igazolásban foglalt megállapítások felülvizsgálatát az igénybe vevő lakóhelye szerint illetékes egészségügyi szakrendelés - az ellátást indokoló diagnózis szerint illetékes – szakorvosától.
5. Az előgondozás során az intézményvezető átadja a megállapodás tervezetét, és tájékoztatást nyújt a házirend tartalmáról.
6. Soron kívüli elhelyezési igény esetén, az intézmény vezetője dönt a soron kívüliségi fennállásáról. Ha valamennyi soron kívüli elhelyezési igény nem teljesíthető, az intézményvezető haladéktalanul intézkedik az előgondozás lefolytatásáról, majd dönt a jogosultak elhelyezési sorrendjéről.
7. Ha a jogosult a bentlakásos intézménybe az igénybevételre biztosított időtartamon belül nem költözik be, és ennek okáról az intézmény vezetőjét nem értesíti, az intézmény vezetője megkeresi a jogosult lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes jegyzőt. A jegyző a megkeresésre tájékoztatást ad a jogosult tartózkodási helyéről, a beköltözés elmaradásának indokairól, és az intézményi ellátás igénybevételének várható időpontjáról. Ha a jegyző tájékoztatása szerint a jogosult az intézményi ellátást neki fel nem róható okból nem tudta megkezdeni, az intézményvezető az akadályoztatásra okot adó körülmény megszűnését követő 30 napon belül lehetőség szerint gondoskodik az érintett elhelyezéséről.
8. Az intézményi férőhely elfoglalásakor az intézmény vezetője az ellátást igénybevevővel, vagy törvényes képviselőjével megállapodást köt.

Az intézmény otthonába történő elhelyezéshez szükséges speciális dokumentumok, vizsgálatok:

- A nagykorú fogyatékos személy **fogyatékos személyek otthonában** illetve **fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében** történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése. Az alapvizsgálatot az intézményvezető – ha jogszabály kivételt nem tesz – az előgondozást követően kezdeményezi.
- A **pszichiátriai betegek otthonába** történő felvételhez a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve - amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül - a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének - az intézménybe történő felvételt megelőző – három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.
- A **szenvedélybetegek otthonába** történő elhelyezéshez az igénylőnek rendelkeznie kell a területileg illetékes fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztályának vagy pszichiátriai gondozó addiktológusának szakvéleményével, ennek hiányában a területileg illetékes pszichiátriai osztály vagy pszichiátriai gondozó pszichiáter

szakorvosának – intézménybe történő felvételt megelőző – három hónapnál nem régebbi szakvéleményével.

- **Idősek otthonában** történő elhelyezés kérelmezése esetén az előgondozás részeként kerül sor a külön jogszabály szerint meghatározott gondozási szükséglet vizsgálatára és megállapítására.

8. Az intézmény tájékoztatási kötelezettsége

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

Az értesítés, illetőleg tájékoztatás tartalmazza:

- az igénybevétel megkezdésére fenntartott legalább nyolcnapos határidőt, továbbá az annak elmulasztása esetén követendő eljárást,
- az intézménybe való felvételre, az intézményi jogviszony létesítéséhez szükséges okiratokra, személyes használati tárgyakra, hozzátartozói nyilatkozatokra, a személyes megjelenésre vonatkozó szabályokat és más, jogszabályban meghatározott feltételeket.

Az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről,
- panaszjoguk gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- az intézmény házirendjéről,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles:

- nyilatkozni az intézmény tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról,
- adatokat szolgáltatni az intézményben a törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz,
- nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója természetes személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

Az intézmény vezetője értesíti, illetve tájékoztatja a jogosultat és hozzátartozóját:

- az ellátott állapotáról, annak lényeges változásáról,
- az egészségügyi intézménybe való beutalásáról,
- az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról,
- az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről,

- az áthelyezés kezdeményezéséről, illetve kérelmezéséről,
- a térítési díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében kezdeményezett intézkedésről.

A jogszabályban előírtakon kívül az intézmény és telephelyei számos lehetőséget igyekszik kihasználni ahhoz, hogy az ellátást igénybevevők és családjuk az ellátás előterjesztése előtt megismerjék az intézményünket. Mivel az intézmény telephelyei 4 településen találhatóak, a helyi önkormányzatok, alapszolgáltatást végző intézmények ismerik az általunk biztosított ellátásokat, melyet ajánlanak a rászorulóknak, családoknak. Az intézmény életében jelentős eseményekről a sajtó és a helyi televízió tudósíthat, így kerülünk a köztudatba. A telefonon érdeklődőknek javasoljuk, hogy látogassanak el az intézménybe, valamint annak telephelyeire, hogy tapasztalatot szerezzenek, és lehetőség nyílik a felmerülő kérdések megválaszolására is. Az intézményben élők tájékoztatása a falújságokon kihelyezett plakátok útján történik, ezzel felhívva a figyelmet az intézmény programjaira. A házirend, az ellátottjogi, betegjogi képviselő elérhetősége, a tanúsítvány, az intézmény gazdálkodásával kapcsolatos tájékoztató, valamint az intézményi és a telephelyi gyógyszer eseti és alaplista jól látható, mindenki számára hozzáférhető helyen kerül kifüggesztésre. Az ellátottak tájékoztatásának fóruma a lakógyűlés, melynek gyakoriságát a Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg. Emellett a telephelyenkénti érdekképviselői fórumok tagjai az ellátottakat tájékoztatják az adott fórum ülésén elhangzottakról.

9. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az integrált intézmény bentlakásos ellátásairól az érdeklődők általános tájékoztatást a fenntartó honlapján a baranya.szgyf.gov.hu valamint az Egyesített Szociális Intézmény sajtó honlapján a www.delzseliceszi.hu kaphatnak.

Egyéni személyes, telefonos vagy elektronikus megkeresésre, szóban az intézmény illetve az otthonok vezetői adnak tájékoztatást.

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény (székhely)
7900 Szigetvár Turbékpuszta 1.
Telefon/fax : 06 73 310-351
e-mail: info@delzseliceszi.hu
Kaiser Gábor intézményvezető

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Mozsgói Otthona
7932 Mozsgó, Mátyás király utca 1.
Telefon/fax: 06 73 544-900
e-mail: mozsgo@delzseliceszi.hu
Csizikné Barics Judit telephelyvezető

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona
7683 Helesfa, Nádassy telep
Telefon/fax: 06 73 378-643
e-mail: boroka@delzseliceszi.hu
Tarlac Istvánné telephelyvezető

Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény Rigópusztai Otthona
7953 Királyegyháza, Rigópuszta hrsz. 0168.
Telefon/fax : 06 73 314-075
e-mail: rigopuszta@delzseliceszi.hu
Nagy Lászlóné telephelyvezető

10. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az ellátottak jogai:

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított teljes körű ellátás, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- A szociális szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve a törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente a lakógyűléseken tájékoztatót tart az intézmény gazdálkodásáról. A tájékoztatót nyomtatott formában is elkészíti, és azt a telephelyeken jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybe vevők részére. A tájékoztató tartalmazza:
 - az intézmény működési költségének összesítését,
 - az érvényes havi térítési díj összegét telephelyenkénti bontásban,
 - az egy ellátottra jutó havi önköltség összegét telephelyenként.
- Az intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel:
 - az élethez, emberi méltósághoz,
 - a testi épséghez,
 - a testi-lelki egészséghez való jogra.
- Az intézmény lakóját megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat, személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában.
- Az intézmény gondoskodik a lakók részéről megőrzésre átadott értékeik megfelelő és biztonságos elhelyezéséről.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra. Az intézmény házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét.

- A lakóknak joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására a házirendben szabályozott módon.
- Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon és esetekben intézkedik a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben.
- Amennyiben bármely lakó betegsége miatt ápolásra, gyógyszeres kezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény betegek jogait szabályozó rendelkezéseire.
- Panasz esetén az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről.
- Amennyiben az ellátást igénybevevő közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátottjogi képviselőt.
- Az ellátást igénybevevő személyeknek és törvényes képviselőiknek joguk van az ellátott állapotának felülvizsgálatával kapcsolatos információk megismerésére.
- A lakóinknak joga van akadálymentes környezethez, az információhoz, az őket érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosításához, készség-, képességfejlesztéshez, állapotuk szinten tartásához, önrendelkezés alapján – készségeiknek, képességeiknek megfelelő szintű – döntéseik tiszteletben tartásához, társadalmi integrációjukhoz.
- Ha az ellátott veszélyeztető, vagy közvetlen veszélyeztető magatartást tanúsít, a házirend függelékében szereplő „Korlátozó intézkedések alkalmazásának szabályzata” rendelkezései szerint kell eljárni.
- A gondnokság alatt álló jogosult érdekeinek védelmében az intézményvezető új gondnok kirendelését kezdeményezi, ha a gondnok a gondnoki teendőket nem megfelelően látja el, különösen, ha nem a gondnokolt érdekeinek figyelembevételével végzi ezen feladatait.

Az ellátottjogi képviselő:

Az intézmény otthonaiban, az ellátottak jogainak gyakorlásában az ellátottjogi képviselő nyújt segítséget. Ennek keretében:

- megkeresésre vagy saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottakat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségeiről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról,
- segíti az ellátást igénybevevőt, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában, szükség esetén segítséget nyújt az intézmény és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában,
- segít az ellátást igénybe vevőnek, törvényes képviselőjének panasz megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál, segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában,
- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi ellátással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során - írásbeli meghatalmazás alapján - képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét,
- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményekben foglalkoztatottakat az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során,
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,

- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé,
- a korlátozó intézkedésekre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

A szociális szolgáltató, intézmény vezetője, fenntartója, valamint az ellátottjogi képviselő által megkeresett hatóság a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül megvizsgálja az ellátottjogi képviselő észrevételét, kezdeményezését, megkeresését, és az ezzel kapcsolatos érdemi állásfoglalásáról, intézkedéséről őt tájékoztatja.

Az ellátottjogi képviselő e célra létrehozott szervezet keretében működik.

Az intézményvezető minden telephelyen, faliújságra történő kifüggesztéssel tájékoztatja az ellátottakat az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről, és az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről.

Az érdekképviselési fórum:

Az érdekképviselési fórum az intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, amely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. A fórum az intézményben telephelyenként külön-külön kerül megalakításra, szervezeti és működési szabályzata a házirend függeléke. Az egyes telephelyek érdekképviselési fóruma aktuális tagnévsoráról az intézményvezető a faliújságra történő kifüggesztéssel tájékoztat.

Az érdekképviselési fórum:

- előzetesen véleményezi az intézmény vezetője által készített, az ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, az éves munkatervet, a házirendet, az ellátottak részére készült tájékoztatókat,
- megtárgyalja az otthonban élők panaszait – ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat -, és intézkedést kezdeményez az otthonvezető felé,
- tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,
- intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, valamint más, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

A szociális szolgáltatót végzők jogai:

A szociális ágazatban foglalkoztatottak vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- munkájukat elismerjék,
- megfelelő munkavégzési körülményekkel rendelkezzenek, amit a munkáltató köteles biztosítani.

Az ellátottak esetlegesen veszélyeztető állapota esetén joguk van korlátozó intézkedés megtételére, a házirend függelékét képező „Korlátozó intézkedések alkalmazásának szabályzata” szerint.

11. A Szakmai Program mellékletei:

- Az intézményvezető és az ellátott, illetve törvényes képviselője között, az ellátás igénybevétele előtt kötött **Megállapodás tervezete**,
- telephelyenkénti **Házirendek**,
- intézményi **SZMSZ**.

Szigetvár, 2018. április 20.

Kaiser Gábor
intézményvezető

Záradék:

A szakmai programot a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Baranya Megyei Kirendeltsége képviseletében a **BAMK-453-1/2018.** szám alatt jóváhagytam.

Pécs, 2018. április 23.

Dr. Gálné dr. Babinecz Erzsébet
igazgató

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a **Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény**, mint ellátást nyújtó intézmény képviselője, Kaiser Gábor intézményvezető, másrészről

a.) az ellátást igénybe vevő

b.) az ellátást igénybevevő törvényes képviselője:

név:

név:

lakcím:

lakcím:

telefonszám:

telefonszám:

anyja neve:

anyja neve:

születési hely, idő:

születési hely, idő:

szem.ig. száma:

szem.ig. száma:

TAJ száma:

Nyugdíjas törzsszáma:

között az alábbi tartalommal:

1. Az ellátás időtartama:

Az intézmény a szociális ellátást

a.) év.....hónapjától kezdődően
..... év..... hó..... napjáig terjedő (határozott) időre, vagy

b.) határozatlan időtartamra (a megfelelő szövegrész aláhúzandó)
szólóan biztosítja.

2. Az ellátás nyújtásának helye: (a megfelelő szövegrész aláhúzandó)

- I. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény (székhely)
7900 Szigetvár, Turbékpuszta 1. (fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye)
- II. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény (székhely)
7900 Szigetvár, Turbékpuszta 1. (fogyatékos személyek otthona)
- III. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
Mozsgói Otthona, 7932 Mozsgó, Mátyás király u. 1.
(fogyatékos személyek otthona)
- IV. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
Mozsgói Otthona, 7932 Mozsgó, Mátyás király u. 1. (idősek otthona)
- V. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
Boróka Otthona, 7683 Helesfa, Nádassy telep hrsz. 090.
(fogyatékos személyek otthona)

VI. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
Boróka Otthona, 7683 Helesfa, Nádassy telep hrsz. 090.
(pszichiátriai betegek otthona)

VII. Baranya Megyei Dél-Zselic Egyesített Szociális Intézmény
Rigópusztai Otthona, 7953 Királyegyháza, Rigópuszta hrsz. 0168.
(szenvédélybetegek otthona)

3. Az intézmény szolgáltatásai:

Az intézmény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. szerinti teljes körű ellátást biztosítja az ellátást igénybe vevő számára. A teljes körű ellátás körébe az alábbi szolgáltatások tartoznak:

- a lakhatással összefüggő ellátás (bentlakás, víz, áram, fűtés, meleg víz),
- étkeztetés,
- szükség szerinti ruházat, textília biztosítása, és annak tisztán tartása,
- mentálhigiénés gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- az ellátást igénybe vevő értékeinek, vagyontárgyainak megőrzése,
- takarítás,
- egyéb, a Házirendben felsorolt szolgáltatás.

4. Az ellátást igénybe vevő tájékoztatása:

Az ellátást igénybe vevő tudomásul veszi az intézményvezetőnek, illetve az általa megbízott személynek

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről,
- az érdekképviseleti fórum működésére és a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- az intézmény házirendjéről,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről szóló tájékoztatását.

5. Az ellátást igénybe vevő kijelenti, hogy tartásra köteles hozzátartozója:

név:

név:

lakcím:

lakcím:

telefonszám:

telefonszám:

anyja neve:

anyja neve:

születési hely, idő:

születési hely, idő:

szem.ig. száma:

szem.ig. száma:

Az ellátást igénybe vevő kijelenti továbbá, hogy az adataiban, hozzátartozói adataiban, valamint az ellátásra való jogosultság feltételeiben való változásról, továbbá minden olyan körülményről, amely a személyi térítési díjfizetési kötelezettségét érinti (így különösen a jövedelmét terhelő letiltások tényéről), haladéktalanul tájékoztatja az intézményvezetőt.

6. A személyi térítési díj megállapításának, fizetésének szabályai:

- 6.1. Az intézményi térítési díjat a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg, mely év közben egy alkalommal korrigálható. Az intézményi térítési díj összege a szerződés aláírásakor:

..... Ft/hó, illetveFt/nap.
- 6.2. A személyi térítési díj összegéről az intézményvezető legkésőbb jelen megállapodás aláírásától számított 30 napon belül értesíti a térítési díj fizetésére kötelezettet.
- 6.3. Az ellátott által az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelemének 80 %-át. A költőpénz havi összege nem lehet kevesebb a tárgyév január 1-jén érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20 % -ánál. A fizetendő személyi térítési díj minden esetben úgy kerül megállapításra, hogy a költőpénz összege visszamaradjon. Kivételt képez ez alól, ha az ellátást igénylő, az ellátott vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a mindenkorin intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díj megfizetését, vagy az intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését.
- 6.4. Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket az intézmény – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét – a külön jogszabályban foglaltak szerint – az ellátott személy viseli.
- 6.5. Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az intézményvezető erre vonatkozó értesítésének kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviseletében eljáró Baranya Megyei Kirendeltség (7621, Pécs, Széchenyi tér 9.) igazgatójához fordulhat.
- 6.6. A térítési díj megfizetésére kötelezett az ellátásáért a tárgyhónapot követő hó 10. napjáig köteles a személyi térítési díjat megfizetni.
- 6.7. Két hónapot nem meghaladó távollét idejére a megállapított személyi térítési díj 20%-át kell megfizetni. A távolléti napok naptári éves szinten összesíthetők. A két hónapot meghaladó távollét idejére, egészségügyi intézményben történő kezelés tartamára a megállapított személyi térítési díj 40%-át, egyéb esetben 60%-át kell megfizetni.
- 6.8. A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vagyoni, jövedelmi viszonyai olyan mértékben változtak, hogy a személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó kötelezettségének nem tud eleget tenni. Ekkor köteles az intézményvezetőnél rendkívüli jövedelem vizsgálat lefolytatását kezdeményezni. Amennyiben nem kéri a jövedelemvizsgálat lefolytatását, úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.
- 6.9. Amennyiben három hónapon át térítési díj-tartozás áll fenn, az ellátottat, a törvényes képviselőjét, vagy a térítési díjat megfizető személyt az intézményvezető írásban tájékoztatja a felmondás lehetőségéről.
- 6.10. Az intézményi jogviszonyt megalapozó megállapodást az intézmény felmondhatja, ha az ellátott, a törvényes képviselője, vagy a térítési díjat megfizető személy térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget (azaz hat hónapon át folyamatosan térítési díj tartozás áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, és vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését).

7. A férőhely elfoglalásakor belépési hozzájárulás megfizetése nem történt.

8. Az intézményvezető értesíti, illetve tájékoztatja a jogosultat és hozzátartozóját:

- az ellátott állapotáról, annak lényeges változásáról,
- az egészségügyi intézménybe való beutalásáról,
- az ellátás biztosításában felmerült akadályoztatásról,
- az ellátás ideiglenes szüneteltetéséről,
- az áthelyezés kezdeményezéséről, illetve kérelmezéséről,
- a térítési díjfizetési hátralék következményeiről, valamint a behajtás érdekében tett intézkedésről.

9. Az ellátást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője az intézményi jogviszony keletkezésével, megszűnésével, valamint megsértésével kapcsolatban panaszt terjeszthet elő az intézményvezetőhöz. Az intézményvezető 15 napon belül írásban értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről, a megtett intézkedéséről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviselőjében eljáró Baranya Megyei Kirendeltség (7621, Pécs, Széchenyi tér 9.) igazgatójához lehet fordulni.

10. Az intézményi jogviszony megszűnik:

- 10.1. az intézmény jogutód nélkül megszűnésével (ez esetben az intézmény fenntartóját elhelyezési kötelezettség terheli az ellátást igénybe vevővel szemben),
- 10.2. a jogosult halálával,
- 10.3. határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam elteltével,
- 10.4. az ellátottnak, illetve a törvényes képviselőjének a jogviszony megszűnésére vonatkozó írásbeli bejelentése alapján, az intézményvezetővel egyeztetett időpontban,
- 10.5. ha az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi elhelyezés nem indokolt,
- 10.6. ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti,
- 10.7. ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget (lásd részletesen a 6.10 pontban).

A 10.5., 10.6., és 10.7. pontok szerinti esetekben az intézményi jogviszony megszűnését az intézmény vezetője kezdeményezi. Ezen esetekben jelen megállapodás felmondása írásban, a felmondás okának megjelölésével történik, ahol a felmondási idő 3 hónap. Ha a felmondás jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési díjat vagy egyszeri hozzájárulást megfizető személy vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviselőjében eljáró Baranya Megyei Kirendeltség (7621, Pécs, Széchenyi tér 9.) igazgatójához lehet fordulni; a fenntartói döntés jogellenességének megállapítása a bíróságtól kérhető.

11. Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről.

Az intézményi jogviszony megszűnésekor a felek egymással elszámolnak, mely kiterjed:

- a fizetendő személyi térítési díjakra, ezek esetleges hátralékára,
- az intézmény tárgyi eszközeiben – szándékosan – okozott kárra, vagy elszámolási kötelezettséggel átvett eszközök hiányára,

- minden olyan dologra, melyek – az intézmény humán jellegével összeegyeztethetően – az intézményi jogviszony megszűnéséhez okszerűen kapcsolódik.

12. Ha az elhunyt halála előtt az eltemettetéséről rendelkezett az intézmény felé és a takarékbetéje elhelyezésekor kedvezményezettként az intézményt jelölte meg elhalálózása esetére, az intézményvezető a visszafizetett takarékbetétből gondoskodik a temetésről.
Az intézmény vezetője - amennyiben nincs, vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az nem gondoskodik a temetésről – az elhunyt személy köztemetésének elrendelése iránt intézkedik a haláleset szerint illetékes települési önkormányzat polgármesterénél.

13. **Az ellátást igénybe vevő az eltemettetéséről, illetve annak költségeiről a következőket nyilatkozza:**

.....
.....
.....

14. **Az ellátott felhatalmazza az ellátást nyújtó intézményt, hogy elhalálózásának tényéről az alábbi személyt értesítse:**

.....
.....
.....

15. **Az ellátást igénybe vevő kijelenti, hogy írásos végintézkedése:**

van / nincs *(a megfelelő szövegrész aláhúzendó)*

16. A szociális intézmény előre nem látható rendkívüli helyzetekben minden elvárhatót megtesz, hogy a szerződésből következő kötelezettségeit a lehető legjobban teljesítse.

17. Jelen megállapodás módosítására az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő közös megegyezése alapján kerülhet sor.

18. Az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő kijelenti, hogy vitás kérdéseiket elsősorban tárgyalás útján rendezik. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerződésre vonatkozó rendelkezései, továbbá a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. és annak végrehajtási rendeletei az irányadóak.

Szigetvár, _____

.....
igénybe vevő

.....
törvényes képviselő

.....
az intézmény képviselőjében

